

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15

1 ● 2016

Provinciale Organisaties Flora en Fauna

In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, de Vlinderstichting, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurvereniging Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuuronderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)

Coördinator: Johan Stuart.

Correspondentie per e-mail: j.stuart@landschapnoordholland.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:

De Vlinderstichting

Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.

Tel. 0223-630144, e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland

Contactpersoon: Krijn Trimbos, Postbus 222,

1850 AE Heiloo. Tel. 088-0064481,

e-mail: k.trimbos@landschapnoordholland.nl

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)

Contactpersoon: Jan Wondergem, Hof van Ra 31,

1705 SC Heerhugowaard. Tel. 06 22907093,

e-mail: j.wondergem@fundeon.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)

Contactpersoon: Hans Stapersma, Heerenweg 44, 1901 ME Castricum

Tel. 06 22684313, e-mail: j.stapersma@gmail.com

Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland (Floron)

Contactpersoon: Niko Buiten, Spaarne 49 app 1.7, 2011 CE Haarlem.

Tel. 023 5403266, e-mail: nikobuiten@online.nl

Vrijwilligersraad van de Vereniging voor agrarisch natuur en

landschapsbeheer Waterland. Land en Dijken

p/a: Koemarkt 53 I, 1441 DB Purmerend, info@waterlandendijken.nl

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,

Gewest Noord-Holland (KNNV)

Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag

Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hhoorn.knnv.nl

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON)

Contactpersoon: Edo Goverse, p.a. IBED/UvA, P.O. Box 93501,

1090 EA Amsterdam, Tel. 020 5257331, e-mail: e.goverse@uva.nl

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 15,-.

U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 85127
1850 VA Heiloo

- Telefoon: 088-0064455 • info@landschapnoordholland.nl
- Banknummer: NL28RABO 011.91.39.510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar. Het uitgeven van dit tijdschrift wordt gefaciliteerd door Landschap Noord-Holland.

Redactie: Antje Ehrenburg, Frode Numan, Bert Pijs, Nel Ruitenbeek, Peter Spannenburg, David Tempelman, Geert Timmermans, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Miranda Zutt-van der Made.

Vaste medewerker: Jos Zwarts.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl

Website: www.tussenduinendijk.nl

Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Thea Spruijt, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.

Vormgeving: Art&Design Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.

Druk: Springeruit Drukwerk, Schoorl.

Oplage: 1800.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

● *Mannetje grote wolbij. Foto: Bert Pijs.*
Achtergrond: Diemerpark. Foto: Arie Koster.

Springsnow

Met miljoenen tegelijk dwarrelen ze in de stad. Tollend, draaiend, omhoog gezwiept, zwerfend over het asfalt, tegen de muren van de bebouwing de lucht in en weer terug op de grond. Opgehoopt tot dikke, zacht ritselende pakketten dubbeltjes langs de stoepranden en in portieken, die als het verkeer langs raast, weer nieuwe energie krijgen om te gaan vliegen. Het iepenzaad, de sneeuwvlok van april. De hele stad bedekt, grachten voorzien van een okerbruine waas.

Iepenzaad een orgie van verspilling, kan het niet wat minder? Van de miljoenen dubbeltjes worden er maar een paar een iep. Een groot deel van het zaad eindigt in de magen van houtduiven, in de veegmachines van de reiniging, stofzuigers en vuilnisbakken of op de bodem van de gracht. Maar heel soms ontkiemt het zaad. Een schriel kiemplantje dat moet knokken voor zijn bestaan. Uitdroging, overbesteding door hondenstront, draaiende staalborstels en scherpe schoffels, overal loert het gevaar. De beste strategie is om op te groeien tussen bestaande beplanting of in een afgelegen stadstuin. Van zaailing tot olm en dan maar hopen dat je resistent bent voor de iepenziekte. Als je dat allemaal overleeft, mag je meedoen met de echte jongens en toetreden tot Amsterdam Iepenstad. Van het totale bestand van 400.000 bomen in de openbare ruimte is ruim 75.000 iep. Iepen in allerlei soorten en maten van fladderiep tot goudiep en van monumentaaliep tot ruwe iep.

In het zeer vroege voorjaar en met de juiste lichtval kun je zien dat de takken van de iep paarsrood kleuren van de bloempjes. Het bloemdek is minuscule klein en groen en daar boven staan de meeldraden met paarse helmhokken en de stamper. Windbloeiërs zijn het. Plakkerige stampers hengelend in de lucht naar de miljarden stuifmeelkorrels die door de wind worden meegevoerd. En dan lopen de iepen uit, ze worden voorzichtig lichtgroen. Als je goed kijkt, zijn het niet de bladeren maar de zaden, afgeplat en met een brede gevleugelde rand. Langzaam verandert lichtgroen in okerbruin rijp zaad. Met miljoenen tegelijk laten ze de iepen los om zacht ritselend de stad te veroveren.

Pas weken daarna ontspruiten, in een uitbundige groene lichtshow, de echte bladeren en dan is er geen ontkomen meer aan; de lente is begonnen.

Geert Timmermans

4 Waar horen we nog hoempen in het moeras?

9 Aandacht voor gekleurde smienten

● Zwart-rosse zandbij. Foto: Arie Koster.

10 Amsterdam als toevluchtsoord voor de wilde bij

14 Meten van voedsel voor weidevogelkuikens

17 Heelblaadjes

● Grutto's. Foto: Gerrit Gerritsen.

18 Observaties van jonge grutto's

20 Kustgebied als militair landschap

23 Nieuwsfits

● Iepenzaad. Foto: Hans Kaljee.

